

Abstrakt

Soudní přezkum rozhodnutí o vyvlastnění

Diplomová práce se zabývá problematikou soudního přezkumu jednoho z rozhodnutí správních orgánů, a sice rozhodnutí o vyvlastnění. Nastavení soudního přezkumu tohoto rozhodnutí je značně nezvyklé, neboť k němu dochází jak v jurisdikci správních soudů, tak v jurisdikci civilních soudů. Smyslem práce je upozornit jak na nedostatky tohoto pojetí soudního přezkumu, tak na jednotlivé dílčí otázky s ním spojené. Práce si rovněž klade za cíl navrhnout takové nastavení soudního přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění, které tyto nedostatky co nejvíce eliminuje a které bude zároveň koherentní se současným pojetím přezkumu rozhodnutí správních orgánů jako takovým.

Diplomová práce se kromě úvodu a závěru skládá ze čtyř částí. První kapitola pojednává o samotném rozhodnutí o vyvlastnění jako o jednom z rozhodnutí, které je vydáváno v rámci vyvlastňovacího řízení. Pozornost je věnována především podobě výrokové části tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí obsahuje dvě skupiny výroků, výroky o vyvlastnění a výroky o náhradě za vyvlastnění. Proti první skupině se lze bránit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s., zatímco proti druhé skupině výroků se lze bránit žalobou podle části páté o. s. ř.

Druhá kapitola rozebírá oba procesní režimy, přičemž se podrobněji věnuje specifikům spojených právě s přezkumem rozhodnutí o vyvlastnění. Diplomová práce v této části upozorňuje rovněž na problematické znění § 28 odst. 3 VyvlZ, jehož jazykový výklad vyústí v závěr, že soudy zohledňují při stanovení náhrady za vyvlastnění i jiné okolnosti, než které mohl zohlednit vyvlastňovací úřad. Práce proto podává výklad, který tuto nelogičnost odstraňuje.

Třetí kapitola se snaží odpovědět na otázku, zda soudy přiznávají spravedlivou náhradu za vyvlastnění. Jednou z nevýhod současného pojetí soudního přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění je to, že civilní soudy rozhodují zpravidla s delším časovým odstupem v případě, kdy je napaden jak výrok o vyvlastnění, tak výrok o náhradě. Vyvstává proto otázka, zda (a případně v jakých případech) mají civilní soudy tuto prodlevu kompenzovat stanovením vyšší náhrady a zda tak skutečně činí.

Čtvrtá kapitola se zabývá otázkou, jak nastavit soudní přezkum rozhodnutí o vyvlastnění. Diplomová práce nejprve vymezuje problémy, které jsou s aktuálním

nastavením soudního přezkumu tohoto rozhodnutí spojeny. Následují pasáže, které se snaží přiblížit nalezení odpovědi na tuto otázku v různých inspiračních zdrojích. Z těchto důvodů práce nejprve poukazuje na novodobý vývoj soudního přezkumu tohoto rozhodnutí, následně upozorňuje na soudní přezkum dalších rozhodnutí, která v sobě rovněž spojují jak soukromoprávní, tak veřejnoprávní prvky. Práce se krátce zastaví i u dvou zahraničních právních úprav. Závěr čtvrté kapitoly nastíní, jak by mohl vypadat soudní přezkum rozhodnutí o vyvlastnění do budoucna, aby co nejlépe odstranil negativa s ním spojená a zároveň neznamenal přílišný zásah do současného pojetí soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů.

Klíčová slova: soudní ochrana při vyvlastnění, duální model soudního přezkumu, spravedlivá náhrada.